

Monitorizarea mass-mediei privind patrimoniul mondial din România. Considerații preliminare

Elena COZMA

Abstract

Both, the general public and the specialists (archaeologists, historians, etc.) that are concerned with the cultural heritage, are most often informed about their state or about the latest archaeological discoveries in the written or TV press. The present study focuses on articles published in the press and television during 2017 and 2018 (January–November) on the issue of the cultural and archaeological heritage of Romania included into the UNESCO World Heritage List. For a better follow-up to this study, we will provide you with a table below with each UNESCO heritage objective, along with the LMI code, UNESCO registration code, year of listing and geographic location. Also, the study will contain a brief presentation of the report drawn from the media for each monument. The research is part of the project “Protecting by Development of Sustainable Strategies for a Better Protection of the UNESCO World Heritage Sites from Romania”, supported by CNCS-UEFISCDI, PN-III-P4-ID-PCE-2016-0737

Keywords: UNESCO, Romania, mass-media, heritage, protection, preservation, promotion.

Analiza mass-mediei este un mijloc de informare la îndemână, care poate să constituie baza unor studii de caz viitoare. În general, publicul, indiferent de vârstă, sex, religie, are ca principale surse de informație ziarul (în format on-line sau fizic), televizorul sau radioul. Am fost interesați de modul în care s-au manifestat principalele mijloace de informare în masă în perioada ianuarie 2017–noiembrie 2018 față de subiectul patrimoniului UNESCO din România. Datele cuprind articolele apărute în presa scrisă în intervalul de timp vizat și stau la baza concluziilor prezentate mai jos.

În cadrul acestui articol vă vom prezenta primele rezultate ale monitorizării mass-mediei privind reflectarea subiectului patrimoniului cultural și arheologic UNESCO din România. Cercetarea se încadrează în proiectul „Protejarea prin dezvoltarea unor strategii durabile pentru o mai bună ocrotire a siturilor de patrimoniu mondial UNESCO din România”, susținut de CNCS–UEFISCDI, PN-III-P4-ID-PCE-2016-0737 și coordonat de dr. Sergiu Musteață¹.

¹ Acest studiu a fost realizat în cadrul proiectului „Preservation by development of sustainable strategies for a better protection of the UNESCO World Heritage Sites from Romania” (<http://archaeoheritage.ro/hero/>), susținut de Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS) – Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, Cercetării,

Studiul de față se concentrează pe articolele apărute în presă pe parcursul anului 2017, pe marginea problematicii patrimoniului cultural și arheologic din România inclus în Lista patrimoniului mondial UNESCO. Astfel, pentru anul **2017** a fost înregistrat un număr total de 106 articole, din care: 57 în presa locală și 39 în presa națională. Articolele au fost repartizate, atât cele din presa locală, cât și cele din presa națională, în funcție de fiecare monument UNESCO în parte. Pentru anul **2018** s-a înregistrat un număr de 84 de articole: 49 de articole în presa locală și 35 de articole în presa națională. Căutarea s-a concentrat pe cuvântul-cheie „UNESCO”, s-au folosit construcțiile: „biserici pictate”, „biserici din Moldova”, „biserici de lemn”, „cetăți dacice” și „păduri virgine”. Pentru o mai bună căutare s-a folosit și numele fiecărui monument în parte sau numele satului/comunei în care se află. În ceea ce privește selecția articolelor, ne-am concentrat atenția pe următoarele teme de dezbatere: promovare, finanțare/reabilitare, dispute politice/stări conflictuale, furt/ilegal/braconaj, descoperire/cercetare, distrugere, paragină/neglijență.

Pentru o urmărire cât mai bună a studiului de față vă vom prezenta mai jos un tabel cu fiecare obiectiv de patrimoniu UNESCO, însoțit de codul LMI, codul de înregistrare de la UNESCO, anul includerii pe listă și localizarea geografică. De asemenea, studiul va mai conține și câte o prezentare pe scurt de tip raport extrasă din mass-media pentru fiecare monument în parte.

În ceea ce privește presa locală, monitorizarea a fost efectuată periodic (o dată la trei luni) și s-au urmărit pentru fiecare județ ce are în patrimoniul său monumente înscrise în Lista UNESCO câte două-trei ziare, după cum urmează: județul Suceava – *Monitorul de Suceava*, *Obiectiv* și *Suceava News*; județul Vâlcea – *Ziarul de Vâlcea*, *Gazeta vâlceană* și *Infoplus.ro*; județul Alba – *Alba 24.ro*, *Ziarul Unirea* și *Ziarul Apulum*; județul Brașov – *Bună ziua, Brașov*, *NewsBv.ro*, *Brașovul Tău*; județul Harghita – *Ziarul Harghita* și *Informația Harghitei*; județul Mureș – *Zi de Zi*, *Ziarul de Mureș*, *Cuvântul liber*; județul Sibiu – *Turnul Sfatului*, *Tribuna*; județul Hunedoara – *Servus*, *Hunedoara*, *Mesagerul hunedorean*, *Ziarul hunedoreanului*; județul Maramureș – *Ziar MM.ro*, *Gazeta de Maramureș*, *Graiul Maramureșului*; județul Tulcea – *Obiectiv de Tulcea*, *Ziarul de Tulcea*; județul Caraș-Severin – *Express de Banat*, *Argument* și *Reper 24h*.

Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), PN-III-P4-ID-PCE-2016-0737 și implementat sub auspiciile Institutului de Arheologie al Academiei Române, Filiala Iași.

¹ Acest articol reprezintă doar o mică parte din munca noastră, iar pentru mai multe informații despre diverse subiecte, vă recomandăm să vizitați site-ul www.archaeoheritage.ro

LISTA MONUMENTELOR DIN ROMÂNIA INCLUSE ÎN LISTA PATRIMONIULUI MONDIAL

Nume	Cod LMI	Cod UNESCO	Anul includerii	Localizare geografică
BISERICI DIN MOLDOVA		598 bis	1993,2010	
Biserica „Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul”	SV-II-m-A-05487.01			satul Arbore, jud. Suceava
Biserica „Adormirea Maicii Domnului și Sf. Gheorghe”	SV-II-m-A-05570.01			satul Mănăstirea Humorului, jud. Suceava
Biserica „Buna Vestire” a Mănăstirii Moldovița	SV-II-m-A-05673.01			comuna Vatra Moldoviței, jud. Suceava
Biserica „Înălțarea Sfintei Cruci”	SV-II-m-A-05581.01			satul Pătrăuți, jud. Suceava
Biserica „Sf. Gheorghe” a Mănăstirii „Sf. Ioan cel Nou”	SV-II-m-A-05469.01			oraș Suceava, jud. Suceava
Biserica „Sf. Gheorghe” a Mănăstirii Voroneț	SV-II-m-A-05675.01			sat Voroneț, oraș Gura Humorului, jud. Suceava
Biserica „Învierea Domnului” a Mănăstirii Sucevița	SV-II-m-A-05651.01			sat Sucevița, jud. Suceava
Biserica „Sf. Nicolae” a Mănăstirii Probota	SV-II-m-A-05592.01			sat Probota, oraș Dolhasca, jud. Suceava
MĂNĂSTIREA HUREZI	VL-II-a-A-09884	597	1993	sat Romanii de Jos, oraș Horezu, jud. Vâlcea
SATE CU BISERICI FORTIFICATE DIN TRANSILVANIA		596,596 bis	1993,1999	
Situl rural Câlnic	AB-II-s-A-00197			sat Câlnic, jud. Alba
Situl rural Prejmer	BV-II-s-A-11744			sat Prejmer, jud. Brașov
Situl rural Viscri	BV-II-s-A-11841			sat Viscri, jud. Brașov
Situl rural Dârjiu	HR-II-s-A-12812			sat Dârjiu, jud. Harghita
Situl rural Saschiz	MS-II-s-A-15781			sat Saschiz, jud. Mureș
Situl rural Biertan	SB-II-s-A-12327			sat Biertan, jud. Sibiu
Situl rural Valea Viilor	SB-II-s-A-12581			sat Valea Viilor, jud. Sibiu
CETĂȚILE DACICE DIN MUNȚII ORĂȘTIEI		906	1999	
Cetatea dacică Sarmizegetusa Regia-Grădiștea de Munte	HD-I-s-A-03190			com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara

Cetatea dacică de la Costești Cetățuia	HD-I-s-A-03178			sat Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara
Cetatea dacică de la Costești-Blidaru	HD-I-s-A-03181			sat Costești, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara
Cetatea dacică Luncani-Piatra Roșie	HD-I-s-A-03200			sat Luncani, com. Boșorod, jud. Hunedoara
Cetatea dacică de la Bănița	HD-I-s-A-03153			Sat Bănița, jud. Hunedoara
Cetatea dacică de la Căpâlna	AB-I-s-A-00020			Sat Căpâlna, com. Săsciori, jud. Alba
CENTRUL ISTORIC SIGHIȘOARA	MS-II-s-A-15806	902	1999	mun. Sighișoara, jud. Mureș
BISERICILE DE LEMN DIN MARAMUREȘ		904	1999	
Biserica „Intrarea în Biserică a Maicii Domnului”	MM-II-m-A-04517			com. Bârsana, jud. Maramureș
Biserica „Sf. Nicolae”	MM-II-m-A-04530			com. Budești, jud. Maramureș
Biserica „Sf. Parascheva”	MM-II-m-A-04566			com. Desești, jud. Maramureș
Biserica „Nașterea Maicii Domnului”	MM-II-m-A-04587			com. leud, jud. Maramureș
Biserica „Sf. Arhanghel”	MM-II-m-A-04604			sat Plopiș, com. Șișești, jud. Maramureș
Biserica „Sf. Paraschiva”	MM-II-m-A-04605			sat Poienile Izei, jud. Maramureș
Biserica „Sf. Arhangheli”	MM-II-m-A-04617			sat Rogoz, oraș Târgu Lăpuș, jud. Maramureș
Biserica „Sf. Arhangheli”	MM-II-m-A-04769.01			sat Șurdești, com. Șișești, jud. Maramureș
DELTA DUNĂRII		588	1991	jud. Tulcea
PĂDURILE PRIMARE ȘI BĂTRÂNE DE FAG DIN CARPAȚI ȘI ALTE REGIUNI ALE EUROPEI			Iulie 2017	
Izvoarele Nerei				jud. Caraș-Severin
Cheile Nerei – Beușnița				jud. Caraș-Severin
Domogled – Valea Cernei				jud. Caraș-Severin
Masivul Cozia				jud. Vâlcea
Lotrișor				jud. Vâlcea
Codrul Secular Slătioara				jud. Suceava
Groșii Țibleșului				jud. Maramureș
Strâmbu Băiuț				jud. Maramureș
Codrul Secular Șinca				jud. Brașov

Vom deschide raportul de monitorizare a mass-mediei cu publicațiile din presa locală în ceea ce privește monumentele incluse pe Lista patrimoniului mondial UNESCO. Din analizele noastre preliminare am putut observa că mai în toate județele, cu excepția Hunedoarei, acestea prezintă un dezinteres aproape total față de patrimoniul UNESCO din România.

În județul Suceava au fost înregistrate 14 articole în cele trei cotidiane urmărite, pentru ambii ani, după cum urmează: șase articole au avut scopul de a promova bisericile pictate din Moldova prin evenimente și activități școlare dedicate sau organizate în incinta acestora. Două ne prezintă planurile autorităților locale și județene de acordare de fonduri Mănăstirii Moldovița, Mănăstirii Probota, Mănăstirii Sf. Ioan cel Nou din Suceava, Mănăstirii Pătrăuți pentru a se efectua reparații, lucrări de consolidare sau de modernizare a incintelor parohiilor. Un articol a fost încadrat în categoria *furturi*, fiind vorba despre un recidivist care a spart cutia milei de la Mănăstirea Sucevița. La *dispute politice* au fost găsite cinci articole, acestea descriind conflictele dintre fostul director al ocolului silvic din Stulpicani, acum deputat și fost președinte al CJ Suceava, pe subiectul Rezervației Naturale Codrii Seculari Slătioara.

Pentru județul Vâlcea – un număr de trei articole. Unul dintre ele descrie pe scurt faptul că au fost afectate zidurile din cauza infiltrațiilor de apă, tencuiala și structura zidurilor din cărămidă fiind parțial distruse la Mănăstirea Hurezi și chiar și terenurile din imediata apropiere a acesteia. Un alt articol prezintă orașul Horezu ca fiind *patria „huhurezilor” și a monumentelor UNESCO* și cel de-al treilea – exercițiile ISU Vâlcea ce au avut loc în incinta Mănăstirii Hurezi. Pentru anul 2018 nu a fost înregistrat niciun articol, atenție fiind acordată Mănăstirii numai cu ocazia sărbătoririi hramului bisericii și a sărbătorii de Paște.

În mass-media din județul Alba am înregistrat un singur articol în anul 2017, care este dedicat descrierii Cetății de la Călnic și promovării ei, prezent în cotidianul local *Alba24.ro*. În 2018 cotidienele locale au acordat o atenție sporită problemei Roșia Montană, neglijând total celelalte situri UNESCO din județ.

Am putut observa, în urma analizării mass-mediei locale din județele Brașov, Sibiu și Tulcea, că nu s-a dat deloc atenție monumentelor UNESCO de acolo. Nu am găsit niciun articol pe marginea acestui subiect.

Despre monumentele UNESCO din județul Harghita au fost înregistrate în 2017 două articole ce dezbate problema reabilitării drumului ce duce la situl rural de la Dârjiu. Pentru anul 2018 nu au fost înregistrate articole.

În județul Mureș am putut găsi doar cinci articole. Două dintre acestea dezbate posibilitatea de restaurare prin fonduri europene a bisericii fortificate de la Saschiz. Trei articole au fost dedicate problemelor din Sighișoara: unul despre descoperirea unei gropi de provizii din Evul Mediu după surparea unei alei pi-

etonale din Parcul Central, unul despre dezbaterăa unui nou PUZ și unul pentru anul 2018 prin care europarlamentarul Mircea Diaconu face un apel public pentru salvarea cetății medievale.

Zona Hunedoarei are un total de 43 de articole în 2017 și 31 în anul 2018. Cea mai mare atenție a fost acordată cetății dacice de la Sarmizegetusa Regia-Grădiștea (56 de articole). Douăsprezece articole tratează subiectul proceselor de judecată în cazul matriței descoperite în situl cetății, Tribunalul Hunedoara având de soluționat plângerea formulată de o tânără din Arad care a solicitat recompensă pentru participarea la descoperirea matriței antice din Sarmizegetusa Regia, un artefact din bronz extrem de prețios și a cerut efectuarea unei noi expertize pentru acesta. Unsprezece articole dezbate distrugerile suferite de zidurile cetății dacice provocate de prăbușirea unor arbori și luarea de măsuri în privința tăierii lor pentru a preveni alte incidente, neputința autorităților de a soluționa problema, acuzații din partea asociațiilor ecologiste că tăierea arborilor seculari va afecta sau a afectat deja integritatea sitului arheologic și asigurările venite din partea administratorului sitului și a arheologilor că acest lucru nu s-a întâmplat. Opt articole prezintă noile strategii de finanțare a lucrărilor de conservare și salvare a sitului, două scot în evidență planurile Consiliului Județean Hunedoara de a scana ansamblul cetății, utilizând tehnologii de ultimă generație pentru a ușura munca cercetătorilor în campaniile de săpături arheologice viitoare, trei creionează cadrul efectuării unei serii de descoperiri, ocazionate de cercetările arheologilor întreprinse în zona sacră (terasa a IX-a), a unei „alei pavate cu piatră și câteva elemente din calcar aparținând unui edificiu. De asemenea, au fost găsite numeroase artefacte, precum fragmente din vase ceramice, unele pictate cu motive geometrice sau zoomorfe, piese din fier și sticlă. Toate aceste descoperiri arheologice au putut fi admirate de către vizitatori la ziua porților deschise de la Sarmizegetusa Regia, organizată în 9 septembrie”². Un articol dezbate cererea Curții de Conturi Hunedoara către Consiliul Județean Hunedoara de a efectua evaluarea și înregistrarea în contabilitate de către Serviciul Public de Administrare a Monumentelor Istorice „a activelor fixe și a altor bunuri neevaluate, de natura clădirilor și terenurilor, ce compun situl istoric Sarmizegetusa Regia-Grădiștea de Munte, aflate în proprietatea sau administrarea acestuia”³. Un articol prezintă bilanțul anului 2017

² Natalia Bumbac, „Vestigii ale unui nou edificiu, descoperite la Sarmizegetusa Regia”, în *Mesagerul hunedorean*, 19 septembrie 2017, <http://www.mesagerulhunedorean.ro/vestigii-ale-unui-nou-edificiu-descoperite-la-sarmizegetusa-regia/> (accesat în decembrie 2018).

³ Natalia Bumbac, „Curtea de Conturi Hunedoara vrea să afle valoarea contabilă a cetății dacice Sarmizegetusa Regia”, în *Mesagerul hunedorean*, 20 februarie 2017, <http://www.mesagerulhunedorean.ro/curtea-de-conturi-hunedoara-vrea-sa-afle-valoarea-contabila-a-cetatii-dacice-sarmizegetusa-regia/> (accesat în februarie 2018).

făcut de CJ Hunedoara cu numărul de vizitatori și fondurile obținute din vânzarea de bilete de la Sarmizegetusa Regia și Ulpia Traiana. Un articol evidențiază ultimele percheziții la domiciliu efectuate de poliția din Alba și Hunedoara în urma unor suspiciuni de „braconaj arheologic” și furt de bunuri de patrimoniu din situl cetății dacice. Cinci articole din anul 2018 au scos în evidență demisia și protestele administratorului sitului de la Sarmizegetusa, Vladimir Brilinsky, îndreptate împotriva conducerii Consiliului Județean Hunedoarean; acestea au avut un rezultat: după șapte zile de proteste, dl Brilinsky și-a reluat activitatea de la cetate. Tot în 2018 aflăm că Institutul Național al Patrimoniului a realizat un studiu amplu care va sta la baza viitoarelor lucrări de conservare, restaurare și punere în valoare a sitului arheologic Sarmizegetusa Regia, pe care Consiliul Județean Hunedoara intenționează să le deruleze în următorii ani și că arhitecții de la INP au efectuat releveele pentru studiile aferente DALI. Trei articole expun că în urma fenomenelor meteorologice severe și a alunecărilor de teren, din zona Sarmizegetusa Regia, au apărut în presă, în mediul virtual și pe rețelele de socializare, alături de opinii documentate temeinic, diferite comentarii și păreri care au inflammat opinia publică. La categoria *furt* avem alte două articole: Tribunalul Hunedoara l-a condamnat la patru ani de închisoare cu executare pe Adrian Stoicoi, un localnic din zona Munților Orăștiei, acuzat de descoperirea ilegală și traficul unor tezaure antice provenite din Sarmizegetusa Regia, iar Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție l-a trimis în judecată pe Zeno Pop, un cetățean german acuzat de spălare de bani în formă continuată, într-un dosar privind traficul de comori antice.

În continuare prezentăm situația aparițiilor în presă a celorlalte cetăți înscrise în Lista UNESCO. Dintr-un total de cinci articole dedicate cetății dacice de la Costești, două prezintă descoperirea unui vas din bronz și anchetarea persoanelor implicate pentru furt calificat și abuz în serviciu, două acuză vandalizarea cetății și căutarea vinovaților și ultimul aduce la suprafață întrebarea „Totuși, ce se va alege de administrarea cetăților dacice?” și dezbaterea problemei preluării administrării cetăților dacice de Consiliul Județean Hunedoara.

Pentru cetatea dacică de la Lunca șase articole au fost extrase din mass-media locală din Hunedoara. Patru dintre ele prezintă recuperarea unor monede antice de argint și bronz de către polițiștii din județ, care au acționat sub coordonarea Direcției de Investigații Criminale a Poliției Române, din Cehia. Acestea fuseseră extrase din situl cetății de la Lunca. Alte două articole vin cu vestea preluării de către Consiliul Județean al Hunedoara a tuturor cetăților dacice din județ.

Cetatea dacică de la Costești-Blidaru a rămas în ultimii ani în umbra Sarmizegetusei Regia, după ce șoseaua spre capitala dacilor a fost modernizată.

Cetatea dacică de la Bănița a fost menționată doar în patru articole: trei prezintă problematica obținerii de fonduri pentru restaurare și punere în valoare a cetății, faza de evaluare în care se află alte drumuri care duc spre cetăți și trebuie refăcute și acțiunile de ecologizare care au avut loc în incintele lor și un articol din care aflăm că situl a rămas cel mai neglijat monument istoric dintre toate cetățile dacice aflate în patrimoniul mondial.

Din cele trei ziare urmărite în județul Maramureș au fost înregistrate cinci articole. Trei prezintă istoria bisericilor de lemn care se află în patrimoniul UNESCO și lucrările de reabilitare la care au fost supuse de-a lungul timpului, însă și despre gradul de degradare și faptul că sunt expuse riscului de incendii din cauza instalațiilor electrice rămase nemodernizate. Două articole sunt dedicate sitului Codrii Seculari de la Strâmbu-Băiuț, care a primit în luna mai a anului 2018 prima vizită oficială de la desemnarea sa ca monument UNESCO și care în viitorul apropiat va fi supus unui proces amplu de conservare.

În județul Caraș-Severin s-au înregistrat pentru anul 2018 două articole care dezbat tema introducerii pădurilor din județ în Lista patrimoniului mondial și mai târziu, odată cu întocmirea Catalogului cu pădurile virgine care trebuie protejate, presa depistând faptul că din acest catalog lipsește o arie de aproape 1500 de hectare de păduri seculare potențial virgine, dintr-un total de 1727 hectare de pe Valea Higeș, din zona Ocolului Silvic Teregova.

În cele ce urmează, vom trece la presa națională. Cotidienele urmărite au fost următoarele: *Adevărul* (31), *News.ro* (12), Agenția Națională de Presă Agerpres (9), *Gândul* (3), *Mediafax* (4), *Știrile ProTV* (7), *Știrile TVR* (1) și *România Liberă* (7).

În presa națională au fost semnalate și dezbătute aceleași teme ca în presa locală, de aceea vom prezenta pe scurt aparițiile. Pentru Sarmizegetusa Regia am indentificat 27 de articole, care ridică problemele legate de distrugerii, furturi și procese de judecată, investiții pentru cercetări, reabilitarea și conservarea sitului, protestele administratorului sitului etc. Restul cetăților dacice (Bănița, Piatra Roșie, Costești) însumează un total de nouă articole despre promovarea, disputele de preluare a administrării acestora de Consiliul Județean Hunedoara, furturile ce au avut loc în incinta siturilor și starea de paragină în care se află acestea. Șase articole dezbat acțiunile de reabilitare viitoare și tipul de finanțare a acestora pentru biserica fortificată Saschiz (2017), anunță că locuitori din Saschiz au fost amendați de autorități pentru modificări neconforme cu statutul caselor de patrimoniu și că Cetatea de la Saschiz intră în renovare, Autoritățile locale au făcut demersuri în acest sens și au reușit să obțină de la Uniunea Europeană 8,5 milioane de lei ca să restaureze cetatea. Un articol este dedicat promovării sitului rural de la Biertan,

unul – satului Viscri și poveștilor sale și unul anunță prăbușirea zidului de incintă al Cetății Medievale Sighișoara pe o porțiune de 4,6 metri în zona Tronsonului 11. Bisericile de lemn din Maramureș atrag atenția cu distrugerile suferite în urma unei furtuni (două articole) și cu starea lor precară: „Bisericile-monument UNESCO din Maramureș, la mila vremurilor: atacate de umezeală, cu instalații electrice neizolate și construcții ciudate în jur” (1 articol)⁴, iar ziarul *Adevărul* publică un articol de promovare a bisericilor de patrimoniu, în care le prezintă istoricul. Alte trei articole ne prezintă întregul patrimoniu UNESCO din România: unul dezbate elaborările noilor strategii UNESCO, unul prezintă lista următoarelor investiții ale Ministerului Culturii și unul promovează monumentele de patrimoniu mondial.

Delta Dunării are rezervate șapte articole, ce dezbate problema braconajului și confiscarea de către poliție a sute de kilograme de pește din specii pe cale de dispariție braconate sau problema schimbărilor legislative, a activităților antropice ce duc la distrugerea anumitor zone ale Deltei și două articole au fost cu scop de promovare.

Zece articole tratează subiecte ca: intrarea pădurilor virgine de fag în Lista UNESCO, conflictul dintre asociațiile ecologiste (Agent Green și Euro-Natur) și ROMSILVA pe marginea tăierilor de arbori din interiorul pădurilor din Caraș-Severin, organizațiile de mediu publicând o investigație care arată că mai multe păduri seculare din Parcul Național Cheile Nerei-Beușnița au fost distruse aproape în totalitate în urma aprobării exploatării intensive a masei lemnoase.

Concluzii

În județele Sibiu, Brașov și Tulcea nu au fost înregistrate articole privind monumentele din patrimoniul UNESCO locale, însă acest fapt nu dovedește lipsa totală a obiectivelor ce necesită atenția autorităților, a specialiștilor și a mass-mediei.

După cum ați putut observa, zona Hunedoarei a reprezentat cel mai mare interes pentru presa românească, în celelalte județe unde se află monumente din patrimoniul UNESCO, presa locală și cea națională prezentând ori știri foarte scurte, ori știri ce nu prezintă interes pentru public. Multe ziare analizate sunt interesate preponderent de promovarea a cu totul alte tipuri de subiecte decât cele

⁴ Angela Sabau, „Bisericile-monument UNESCO din Maramureș, la mila vremurilor: atacate de umezeală, cu instalații electrice neizolate și construcții ciudate în jur”, în *Adevărul*, 21 ianuarie 2018, https://adevarul.ro/locale/baia-mare/bisericile-monument-unesco-maramures-mila-vremurilor-atacate-umezeala-instalatii-electrice-neizolate-constructii-ciudate-jur-1_Sa646613df52022f75b9af30/index.html (accesat în aprilie 2018).

ce vizează patrimoniul cultural, precum cancanul, politică etc. Presa națională manifestă interes doar față de probleme controversate precum procesele de furt calificat intentate celor care au vândut pe piața neagră brățările dacice.

În ceea ce privește presa locală, s-a putut observa că majoritatea nu manifestă un interes prea mare față de patrimoniul cultural și arheologic. De asemenea, prezintă subiectele legate de tema vizată într-o manieră politizată, subiectivă, unele denunțând într-un mod acuzator, calomnios abuzuri care nu există, iar altele ridică în slăvi autoritățile, laudând inițiativele acestora sau scriind un număr mare de articole pe același subiect pentru a acoperi articolele negative din alte cotidiane.

Lipsa acută de interes față de subiectul vizat l-am putut observa și în anul 2018. Începând cu ianuarie și până la sfârșitul noiembrie, am putut identifica mai puține articole decât în anul precedent pe subiectul patrimoniului mondial din România. De atfel, am mai putut observa că Roșia Montană, problemele politice și protestele au acaparat mare parte a spațiului editorial atât în presa locală, cât și în cea națională, iar conținutul știrilor din presa locală se repeta în cea națională, acest lucru datorându-se în parte parte faptului că jurnaliștii de la ziarele locale sunt corespondenți în teritoriu ai ziarelor naționale și s-a publicat cam același conținut atât într-o parte, cât și în cealaltă.

Toată această analiză a presei scrise din România ne-a determinat să conchidem că nu există interes scăzut doar în mass-media, social media, televiziune sau radio, ci și în discursul politic al autorităților în custodia cărora se află aceste monumente, o indiferență manifestată de clasa politică la semnalele de alarmă trase de specialiștii în domeniu, care de multe ori ajung abia șoptite la urechile celor vizați.

Rezumat

Atât publicul larg, cât și specialiștii (arheologi, istorici etc.) preocupați de patrimoniul cultural se informează de cele mai multe ori despre starea acestuia sau despre ultimele descoperiri arheologice din presa scrisă sau TV. În cadrul studiului ce va fi prezentat mai jos, ne concentrăm atenția spre aceste două surse de informare și cum problemele legate de protejarea, distrugerea, reabilitarea patrimoniului mondial UNESCO se reflectă în mass-media românească. Cercetarea se încadrează în proiectul „Protejarea prin dezvoltarea unor strategii durabile pentru o mai bună ocrotire a siturilor de patrimoniu mondial UNESCO din România“, susținut de CNCS-UEFISCDI, PN-III-P4-ID-PCE-2016-0737.

Cuvinte-cheie: UNESCO, România, mass-media, patrimoniu, protejare, conservare, promovare.